

Lééf je droom, mis je missie niet

Hoe zou het zijn als je jouw droom kon leven, je diepste verlangen kon manifesteren in deze wereld en zo gelukkig kon zijn? Hoe zou het zijn als je al je talenten kon integreren en optimaal kon inzetten ten dienste van het grote geheel? Is dat niet waartoe je gekomen bent? Maar doe je het ook? Of staan er allerlei praktische bezwaren in de weg, zoals geld, de zekerheid van een vertrouwde baan die jou geen voldoening geeft maar die je toch niet wilt opgeven, of de kritiek die je van je omgeving verwacht? Stel je voor dat je nu op je sterfbed ligt en terugkijkt op je leven. Heb je dan gedaan waarvoor je gekomen was? Heb je die zekerheid, kun je zeggen: ik deed de dingen die tot mijn levensmissie behoren? Of heb je geen flauw benul wat die is?

WILLEM GLAUDEMANS

Of je het nu wilt of niet, iedereen heeft een bepaalde levensmissie. En natuurlijk hebben we alle talenten meegekregen om dat te doen. Het universum is wijs en niet sadistisch. Meestal hebben we geen idee van onze werkelijke taak hier, maar hebben we wel een redelijk inzicht in onze talenten. Wanneer we nu onze talenten in hun optimale samenhang volgen, komen we als vanzelf bij onze levensmissie. Dat is niet meer dan logisch. Duidelijk en eenzijdig getalenteerde mensen hebben er meestal geen moeite mee om hun levensmissie te ontdekken: ze blinken in één ding zo geweldig uit dat niemand twijfelt aan hun richting. Je vindt ze bijvoorbeeld als musicus, danser, kunstenaar, eminent wetenschapper. Picasso maakte als kind al frappante schilderijen, Edison was altijd bezig met dingen uitvinden, Noerejev deed niets anders dan dansen en Glenn Gould heeft er niet aan gedacht iets anders te worden dan pianist. Voor de meesten van ons is het allemaal niet zo duidelijk. We hebben wel talenten, maar we kennen ze nog niet zo goed, of ze wijzen niet allemaal in dezelfde richting. Of we zijn veelzijdig, maar weten niet wat we met al die talenten aan moeten. Het lijkt of je met een klein blikje voer

een kennel hongerige honden instapt die allemaal tegelijk willen toehappen. Of je werkelijke taak is er een die zich nog niet op jonge leeftijd kan openbaren, omdat er meer levenservaring en levenswijsheid voor is vereist (van een therapeut-wonderkind van zes jaar hebben we – tot nu toe – nog niet gehoord), en in de tussentijd ben je verdwaald geraakt. Maar iets in ons weet wat we hier komen doen.

Het innerlijke koninkrijk

Zo'n vijftien jaar geleden overzag ik mijn leven. Ik had Nederlandse taal- en letterkunde gestudeerd en een proefschrift geschreven. Ik wist dat ik niet verder wilde in de wetenschap. Ik had enkele jaren daarvoor een workshop gevolgd bij Elisabeth Kübler-Ross, de grondlegster van stervensbegeleiding en het onderzoek naar bijna-dood-ervaringen, en wilde me in die richting bekwamen. Ik dacht er serieus over om ziekenhuispastor te worden. En op een avond zat ik aan tafel, ik had destijds een ronde eettafel, en deed mijn ogen dicht en het leek of ik daar met al mijn talenten in een vergadering zat. Er was de dichter/schrijver, de kunstenaar, de verzamelaar, de priester, de therapeut/begeleider, de onderzoeker/wetenschapper, de filosoof, de nar, de leermeester, de muzikant en nog een paar die ik me nu niet meer herinner. Wat er gebeurde was dat ik spontaan met ze aan de praat ging, ze allemaal liet vertellen hoe ze het verdere leven voor zich zagen en wat hun functie en betekenis was. Ik ontdekte dat ik op die manier inzicht en overzicht kreeg over mijn binnenwereld en innerlijke conflicten kon oplossen. Er ontstond rust. Door met mijn talenten in gesprek te zijn overvleulen ze mij niet meer. En ik merkte dat er iemand was – ik! – die de koning moest zijn. En dat het dus ging over mijn innerlijke koninkrijk. Ik voelde me Koning Arthur met zijn ridders van de ronde tafel. En zo werd vanuit deze archetypische ervaring het spel geboren. Ik bedacht dat ik vast niet de enige zou zijn die niet precies wist waarvoor hij gekomen was, ondanks zijn dromen. En als deze methode voor mij werkte, zou hij beslist ook voor anderen werken, want iedereen heeft veel talenten. Ik ontdekte er uiteindelijk twaalf, net als Koning Arthur, net als Jezus met zijn apostelen, net als de maanden van het jaar en de tekens van de dierenriem. Twaalf voelde compleet, twaalf is een volmaakte



cyclus. En ik ging op zoek naar andere archetypische talenten en vond er ten slotte 70 die universeel toepasbaar bleken. In het spel zul je geen 'sales manager' of 'accountant' aantreffen, maar wel de 'koopman', de 'schatbewaarder' en de 'rekenmeester'. Allemaal figuren die je in sprookjes kunt tegenkomen. Ik tekende een spelbord van een ronde tafel met twaalf vakken en ging het op vrienden en familie uitproberen. En elke keer bleek het ook voor hen goed te werken.

De levensboom vol talenten

Dat was het begin, maar hier bleef het niet bij. Ik verdiepte me in het werk van Jung en Joseph Campbell. En toen ik het spel eens met een vriendin deed, die er op stond dat zij geen twaalf, maar elf talenten had, nodigde ik haar als bij ingeving uit om de kaartjes op tafel te leggen in de vorm van een boom. Er ontstond een wat ongelukkige kerstboom, die echter geen voet had. We moesten lachen en ze zag meteen in dat er toch een twaalfde kaart nodig was om de boom op de grond te zetten. Ze koos de kaart van de hovenier, en die bleek in haar leven vervolgens heel belangrijk te worden. Ze ontdekte dat dit talent haar juist rust en voeding gaf. Ze stond op het punt te verhuizen en wist dat ze moest uitzien naar een plek met een tuin, en die vond ze ook. Toen ik voor mezelf die boom ging leggen zag ik in dat

dit nog veel meer informatie gaf, je zag opeens veel beter waarnaar je onderweg was. Een vriend zei: 'Heb je gezien dat daar de kabbala onder ligt?'. Ik had nog niets gezien, want ik kende de kabbala nog niet. Ik had het intuïtief zo neergelegd. Toen ik mij ging verdiepen in de kabbala, ontdekte ik dat er al duizenden jaren een blauwdruk van een levensboom bestond, die precies kon vertellen wat de betekenis van de verschillende plaatsen op de boom is. En zo ontstond, met enige aanpassingen (de kabbala levensboom gaat uit van 10 plaatsen, en ik had er 12 nodig), het tweede spelbord. Beide borden samen blijken een geheel te vormen. Het eerste bord werkt vooral aan integratie van de talenten, haalt de onderlinge conflicten en vervormingen weg, en het tweede biedt inzicht in de hiërarchische samenhang van je talenten. Je gaat ontdekken dat je wel het talent kunstenaar kunt hebben, maar dat je niet noodzakelijkerwijs daarmee een atelier hoeft te openen en te gaan exposeren, of te gaan schilderen voor het museum. Het talent kan er louter voor jouw rust en ontspanning zijn, om jou voeding te geven. En zo kan veel verwarring in je verdwijnen. Je krijgt helderheid over welke talenten er voor jou en je persoonlijke ontwikkeling zijn, welke je inzet voor het onderhouden van je relaties, en welke je gekregen hebt om dienstbaar te zijn aan het grote geheel en in de wereld te manifesteren. En je ziet in dat niet één talent van jou gemist kan worden!



Hoe het Talentenspel in zijn werk gaat

In een workshop of in persoonlijke sessies, beginnen de deelnemers ermee om eerst uit de stapel van 70 archetypische talentenkaarten er 12 te kiezen die naar hun gevoel hun talenten vertegenwoordigen. Ze worden intuïtief op het eerste spelbord gelegd, dat van de Tafelronde. Dan vragen we de deelnemers zich te ontpennen en innerlijke beelden op te laten komen, van een landschap en een kasteel. Wanneer de cliënt zijn of haar kasteel betreedt ontmoet hij/zij daar in de troonzaal de twaalf talenten. De koning(in) vertelt wat de problemen in het rijk zijn waarover helderheid moet komen. En dan ontstaat er als vanzelf een verhaal: talenten reageren op de koning(in) en op elkaar. Sommigen houden zich verborgen en moeten erbij betrokken worden, anderen domineren soms de bijeenkomst, net als in het dagelijkse leven. Al doende wordt duidelijk wat ieders functie is, wat de onderlinge verhoudingen zijn en hoe die verbeterd kunnen worden, wordt duidelijk wat bepaalde talenten nodig hebben, en worden er afspraken gemaakt en relaties hersteld. Wat er zo op het niveau van de beelden gebeurt, is wat er van binnen in het bewustzijn gebeurt, en dat weerspiegelt zich op het spelbord: kaartjes worden verschoven, veranderen of verdwijnen. Kortom: er ontstaat een nieuwe orde in het koninkrijk, nieuwe samenwerkingsverbanden. Als deze integratie heeft plaatsgevonden, wordt in een vervolgsessie het tweede spelbord gelegd, dat van de levensboom. Dan zie je pas werkelijk waarnaar je onderweg bent, wat jouw missie is en hoe je talenten die missie vormgeven. Je ziet dan de optimale samenhang van al je talenten. Dit is voor de deelnemers een ervaring die hun hart verwarmt en hen enthousiast maakt over wie ze werkelijk zijn en wat ze hier mogen doen. Ze zeggen dingen als: 'Als dit mijn missie is, dan ga ik ervoor!' 'Ben ik dit echt? Niet te geloven!' 'Ja dit klopt, ik wist het wel, maar nu kan ik er niet meer omheen.'

Volg je innerlijk niet de markt

Inmiddels heb ik vele honderden mensen met het spel mogen begeleiden, en is het steeds weer ongelooflijk om te zien wat er uit komt. Elk bezoek aan iemands koninkrijk is een spannend avontuur. In betrekkelijk korte tijd zie je mensen een transformatie doormaken. Ze vertrekken weer enthousiast over wie ze zijn, en zijn volkomen bereid om hun leven met nieuw élan en hernieuwde energie aan te pakken. Vanbinnen is er zoveel verschoven dat het meteen ook om daadwerkelijke veranderingen in hun leven vraagt. En vaak komen mensen juist met dit soort vragen: 'Ik voel me niet lekker bij het werk dat ik doe, doe ik wel het juiste?' 'Wat is de bedoeling van mijn leven?' 'Hoe komt het dat ik me niet kan ontplooiën?' 'Welk beroep moet ik kiezen?'

Het Talentenspel, zoals uiteindelijk de naam werd, helpt ze om op een lichte en speelse manier antwoorden en inzichten uit de diepere lagen van hun bewustzijn te ontvangen, zodat ze daarna in staat zijn hun leven meer in overeenstemming met hun blauwdruk in te richten. Want voor iedereen is er een unieke plek in het grote geheel, die alleen door die persoon kan worden ingevuld. Maar al te vaak gaan we ons plooiën naar wat de arbeidsmarkt van ons vraagt, en missen zo onze missie, in plaats van dat we eerst naar binnen kijken en zien wat daar aan unieke combinatie van talenten in hun specifieke samenhang aanwezig is. Wanneer we ons daarop richten, komt de juiste baan als vanzelf naar ons toe, of krijgen we de inspiratie om die zelf te creëren. Bovendien mogen we erop vertrouwen dat wanneer we werkelijk doen waarvoor we gekomen zijn, we ook alles krijgen wat we daartoe nodig hebben, inclusief de juiste mensen en op de juiste tijd de benodigde geldelijke middelen.

Universele problemen

Bij alle sessies die ik in de loop der jaren begeleidde zijn me een aantal dingen gaan opvallen. Er bleken universele problemen te zijn. Ze zijn makkelijk op het spoor te komen en eenvoudig te helen, maar de transformerende werking ervan is enorm en de doorwerking ervan in het leven niet te onderschatten.

* Allereerst de koningskwestie: wordt het koninkrijk wel geregeerd, of wie regeert het eigenlijk? Zit de koning(in) wel op de troon? Dit vertaalt zich soms in beelden als: een letterlijk afwezige koning, of een koningin die op een afstand toekijkt hoe één van haar talenten de regering over heeft genomen, of een flierefluitende jonge prins die ergens loopt te vissen en geen verantwoordelijkheid neemt voor zijn rijk, of een dron-

ken koning met een gehavende kroon, of een verstarde ongenaakbare koningin in goud en juwelen gehuld, met harde ogen waarmee de cliënt zich niet wenst te identificeren, of een vermoeide, zieke of zelfs stervende koning. Heel veel problemen die de cliënt in zijn leven ondervindt zijn terug te voeren tot een zwakke koning(in) positie. De andere talenten gaan muten, elkaar bestrijden, er is competitie en er is geen doel en richting meer in het koninkrijk. De toestand van het rijk lijkt op die van het kasteel van Odysseus tijdens zijn reis: vol met lantefanterende vrijers die het Penelope lastig maken. Iedereen wacht op de terugkeer van de koning die de orde herstelt. En dat is precies wat er moet gebeuren: de cliënt dient zijn of haar plek als koning(in) in te nemen, en de ondermijnende talenten tot de orde te roepen, die meestal uitroepen dat ze hierop juist zaten te wachten, hèhè eindelijk neemt de koning plaats op zijn troon. Wanneer die omslag in het beeldverhaal van het spel plaatsvindt, ontstaat er ook een verandering in het leven van de cliënt: er komt energie vrij, er worden weer beslissingen genomen, er komt vaart in de zaak. Iemand neemt verantwoordelijkheid voor zijn leven.

* Dan zijn er de vervormingen van talenten: een rechter kan zo streng zijn geworden dat hij het hele koninkrijk lam legt en alles en iedereen veroordeelt; een verzoener kan zo sterk zijn dat hij tegen de buitenwereld 'ja' zegt, terwijl alles binnen het rijk 'nee' roept, maar hij is zo bang niet aardig gevonden te worden dat hij die stemmen smooit en vriendelijk en meegaand blijft; of een leider heeft de overhand en is een controlefreak geworden die niets meer kan laten gebeuren en zo het koninkrijk bestiert; of de nar wordt steeds ingezet om alle problemen weg te lachen, de boel gezellig te houden en zo te doen alsof alles koek en ei is in het rijk; of de zwerfver wordt gebruikt om weg te vluchten van problemen, en zo zijn er eindeloos veel voorbeelden te geven. De oplossing is steeds weer om de koning(in) in contact te brengen met het ondermijnende talent en te vragen naar diens boodschap: waarom doe je zo, wat wil je vertellen. Als het talent mag laten zien wat zijn bezorgdheid is, en als de koning(in) hiernaar luistert en het talent waardeert, draait het in alle gevallen om, neemt het zijn oorspronkelijk vorm weer aan, en gaat het weer meewerken aan een goed functioneren van het koninkrijk. En is het weer een waardevol talent, wat vaak bovendien een sleutel in handen heeft voor de levensmissie. Zo heb ik een cynische priesterfiguur een oude wijze zien worden, en werd een ruige destructieve sloper, die letterlijk bezig was de fundamenten van het kasteel neer te halen, een nuttige opruimer van ruïnes, zodat de bouwmeester in het rijk zijn werk kon doen.

* Vaak zie je duidelijk een conflict tussen talenten: een hoogmoedige alchemist kijkt met dédain neer op een hardwerkende onderzoeker en zegt: 'Er hoeft hier hele-

maal geen onderzoek gedaan te worden, luister naar mij, ik weet het allemaal al lang.' Of een muzikmaker beschuldigt de koning ervan dat hij alleen maar oog heeft voor zijn serieuze raadsman en dat er geen leven en vrolijkheid meer in het rijk is. Of er is een machtsstrijd gaande tussen enkele talenten, enz. De werkwijze hier is de koning te vragen beide talenten naar voren te laten komen en met elkaar te laten spreken onder leiding van de koning, en soms met nog een derde talent erbij dat voor verzoening zou kunnen zorgen. Er is namelijk altijd een gemeenschappelijke noemer tussen de talenten, uiteindelijk willen ze allemaal dat het koninkrijk goed draait. Daarna zie je dat de cliënt weer een richting gevonden heeft in het leven.

* Soms is er een vader of moeder aanwezig die het koninkrijk in zijn greep heeft: bij een cliënt was de aanwezigheid van haar moeder zo sterk dat elk talent dat naar voren kwam en vertelde wat zijn functie was, negatief commentaar kreeg. We hebben toen liefdevol een koets voor laten rijden en de moeder naar haar eigen koninkrijk laten vertrekken, waar ze hopelijk nog lang en gelukkig leefde. Maar hier in het rijk van deze koningin had ze geen plaats meer. Toen dat gebeurd was ontstond er plek voor een nieuw talent. In dit geval was dat de danser die eerst een rondedans ging maken over de tafel en door de troonzaal. De cliënt had haar levensenergie en levensvreugde weer teruggevonden. Soms is er een kleine vergevingsessie nodig om de invloed van de vader of moeder in het koninkrijk op te heffen.



* Maar altijd is het spel gericht op het vergroten van de samenwerking van talenten, op toenemende integratie, en ook daarmee zijn wonderbaarlijke resultaten bereikt. Want als er een doel is, een missie, dan zie je vanzelf dat alle talenten daarnaartoe bewegen en zich daarvoor willen inzetten. Je voelt meteen het enthousiasme toenemen en de energie in het koninkrijk wordt verhoogd. En je kunt bewust een aantal talenten op een deelmissie sturen en zo samenwerking oefenen. Toen ik mijn eerste workshops gaf nam ik in mijn binnenzak de kaartjes: leermeester, heelmeester, begeleider en priester mee. Dat hielp. En je kunt ook zien dat bepaalde beroepen bestaan uit het samengaan van talenten: zo is de cabaretier een combinatie van de nar, de muzikant, de toneelspeler, de schrijver en wie weet ook nog van de zendeling (dat verklaart misschien het grote aantal domineeszonen dat cabaretier is geworden). Hoe meer innerlijke samenwerking er komt, des te meer iemand zich op zijn missie bevindt en zijn rechtmatige plek in het grote geheel inneemt. Dan ben je dienstbaar en gelukkig.

Workshop Talentenspel

In workshops werkt iedere deelnemer met eigen kaarten en spelborden. Door te schrijven over de talenten en door de persoonlijke begeleiding ontstaat er steeds meer inzicht en harmonie. Er is ook veel ruimte voor uitwisseling, want we leren ook van elkaars koninkrijken. Maar het mooiste is wel het uitspelen van een aantal koninkrijken van deelnemers in de workshop. Degene die de koning of koningin mag zijn vraagt aan de andere deelnemers: 'Wil jij mijn heraut zijn, wil jij mijn herbergier, mijn nar, mijn filosoof enz. spelen?' Wanneer zo twaalf mensen gekozen zijn zegt de koning(in) waar ze moeten gaan zitten en vertelt kort wat hun functie is in het koninkrijk. Dan beginnen de spelers te reageren en worden de onderlinge verhoudingen meteen duidelijk, plus de positie van de koning(in). Zo schoof eens een muzikant haar stoel naar achteren en riep: 'Ik voel me in de steek gelaten. Ik voel me kil hier in dit koninkrijk.' De koningin was meteen zichtbaar geraakt en vertelde tegen de muzikant dat zij haar eerst gebruikt had om bij haar vader in het gevecht te komen en toen dat niet lukte, om wraak te nemen op haar vader door te stoppen met viool en piano. Maar eigenlijk was muziek maken haar hartewens, haar verbinding met haar diepste zelf. Ze vroeg de muzikant naar haar toe te komen, ze omarmde haar huilend en gaf haar een nieuwe plek in haar rijk. Niet alleen voor degene die de koning(in) speelt is dit een rijke transformerende ervaring. Ook de spelers worden vaak niet toevallig als bepaald talent uitgekozen. Iemand die als gemankeerde kunstenaar werd aangewezen was ook in zijn eigen leven als kunstenaar zijn inspiratie kwijt. Iemand die als nar het koninkrijk van een ander moest opleuken, raakte aan een oude pijnplek: vroeger thuis moest hij na



ruzies hetzelfde doen. Ik zou nog veel meer voorbeelden kunnen geven, maar dat bewaar ik voor een boek en voor de workshops.

Ik geloof werkelijk dat iedereen hier een bepaalde unieke missie heeft. Niemand is hier voor niets. Maar lang niet iedereen is zich van zijn missie bewust. Veel mensen doen niet het werk van hun hart en hun dromen, ze raken gefrustreerd, depressief en burnout. Ze missen hun missie. Ze verliezen de moed om te veranderen, en hebben vaak een crisis nodig om hun leven nieuw uitzicht te geven en de beslissingen te nemen die ze eigenlijk al lang voor onvermijdelijk hielden, maar niet durfden uit te voeren. Daarna schuift hun leven op naar meer harmonie en geluk. Maar zo'n crisis is als het ware het laatste noodmiddel van het universum, van je ziel. Het is te vermijden. De wereld heeft in deze tijd behoefte aan mensen die hun plek durven innemen in het grote geheel, die zich ervan bewust zijn waarvoor ze zijn gekomen en die dat ook doen. Het past bij de huidige bewustzijnsontwikkeling. Als je jouw licht laat schijnen geef je anderen de gelegenheid ook hun licht te laten schijnen. Zo ontstaat er een weefwerk van licht, waarin ieder zijn plek inneemt. ■

Vanwege het feit dat het spel archetypische lagen aanboort, wordt het vooraansnog uitsluitend onder deskundige begeleiding gespeeld. Op dit moment kan dat alleen in workshops en persoonlijke sessies bij Willem Claudemans. In het najaar 2004 komt er een training voor therapeuten en coaches, zodat het spel voor meer mensen beschikbaar komt. In de zomer is er een workshop van een week op La Vie Tara (zie de aankondiging elders in dit blad). Wie meer informatie wil over workshops, lezingen, trainingen, teambuilding en persoonlijke sessies met het Talentenspel kan terecht bij de web-site: www.talentenspel.nl